

ЛЮБИСТОК СТОРИНКА ПРО КОХАННЯ, СІМ'Ю І САМОТНІСТЬ

КРИК ДУШІ

І КИМ Я ДЛЯ НЬОГО БУЛА?

Чекала автобуса, щоб їхати до села, відвідати маму. Палав дощ, а я – без парасольки. І раптом: «Дозвольте вас прикрити, а то ще простудитесь». Вродливий молодий чоловік уже розкривав наді мною парасольку.

Мене ніби струмом пробіло. Чомусь затремтів голос. А незнайомиць приязно розпитував: куди їду, чи надто спішу, бо, мовляв, я йому дуже сподобалася і він не проти випити зі мною чашку кави.

Ми познайомилися. Виявляється, Віталій родом із сусіднього села, а працює, як і я, у Тернополі. Словом, Віталій призначив мені побачення.

Прийшов він на нього з квітами. Ми пили каву, говорили про все і про ніщо. Складалося враження, ніби ми знайомі сотню років.

Наші зустрічі тривали півроку. І щоразу Віталій був дуже ніжний, уважний, завжди робив мені якісь подарунки. Тільки по-справжньому закохані зрозуміють, якою я була щасливою.

Якось ми домовилися зустрітись через тиждень – у Віталія виникли термінові справи, так він пояснив. Але зателефонував коханий мені раніше. Мовляв, хоче мене бачити, бо має повідомити щось дуже важливе.

І ось ми у «нашій» кав'ярні. Звучить улюблена мелодія. Я, як завжди щаслива, очікую від коханого оспівдання в любові. Про те, що я – єдина жінка його життя. І раптом звучать зовсім інші слова. Віталій щось плутано пояснює, що у нього є дружина і син. А нині вона подарувала йому ще й донечку. І, напевно, я розумію, що зустрічатися тепер ми будемо не так часто. І що все одно він любить і мене. Але я повинна його також зрозуміти, тим паче, хтось із знайомих якось нас бачив разом і розпитував про мене. А він не може ризикувати дітьми і дружиною...

Я слухала і не розуміла нічого. А мною, виходить, ризикувати можна? І брехати мені? Й обіцяти вічну любов та запевняти, що скоро одружимося?

Хотіла провалитися крізь землю. Пекучий біль розривав усе всередині. Сльози заливали обличчя. Чому така несправедливість? Чому усе це трапилось саме зі мною?

Відтоді минуло майже три місяці. І досі не можу отямитися. Віталій і тепер телефонує, просить вибачення, хоче зустрітись. Тільки моя зболена душа мовчить. Я викреслила із свого серця Віталія назавжди. Як жити далі – не знаю. Чи повірю ще кому-небудь у житті? Навряд. І ким все-таки я була для Віталія? Іграшкою, яку у будь-який час можна використати, погратися і викинути?

Де знайти душевного тепла? Як розпізнати справжню щирість почуттів? А серце болить...

Олеся М.

НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

ВОНА КОХАЛА І ЧЕКАЛА З ВІРОЮ, ЩО ЧОЛОВІК ПОВЕРНЕТЬСЯ ДО НЕЇ

Коли Тетяна виходила заміж, їй, напевно, заздрили всі подружки, знайомі і незнайомі. Найкращий хлопець із села довівся їй, дівчині, яка ні освіти, ні роботи, ні краси не мала... Микола ж закінчив вищий навчальний заклад, влаштувався на роботу у місті і частенько приїжджав додому, до батьків, допомогти їм по господарству. А невдовзі засватав Тетяну. Все село гуділо: як таке може бути?! Говорили й перешіптувались, мовляв, куди ж той Микола дивиться?! Та за нього справжня красуня пішла б, з освітою, з достатком. Поки говорили-балакали, а молодята тим часом відгуляли весілля. Микола забрав дружину у місто, влаштувався на роботу і вона – помічником вихователя у дитсадочок. Невдовзі у них народився син. Жили, як всі люди. Отримали квартиру, облаштували її. Купили автомобіль. І завжди, коли приїжджали у село, ні родичі, ні сусіди не чули, щоб якась сварка між ними була, крики чи образи. І знову заздрили Тетяні, як чудово влаштувала своє життя: за хорошим чоловіком і жінка хороша стала.

Аж тут, як грим серед білого дня: Микола покинув Тетяну і пішов жити до іншої жінки, старшої від нього аж на вісім років. І знову перешіптуння, що, мовляв, та жінка, з якою вже живе Микола, – подруга Тетяні, разом працювали, часто ходили одна до одної в гості. Тетяна співчувала Марійці, яка сама, без чолові-

ка, ростила-виховувала двох дітей. Їй нелегко було. Тож і Тетяна допомагала в дечому їй, і Миколу ще просила, аби допоміг...

Тетяна аж зчорніла. Ні до кого не говорила, замкнулася у собі. Друзі намагалися її розважити, підтримати, розвеселити, передбачити майбутнє, що Микола рано чи пізно повер-

неться, бо ж хороше з нею жив, бо ж синок на нього чекає... Та Тетяна не зважала ні на що, для неї світ наче потьмянів.

Одного разу прийшла до Тетяни мало знайома жінка, але з їхнього невеличкого містечка, яка, знаючи, що спіткало хорошу сім'ю, порадила поїхати Тетяні до ворожки, щоб та сказала, що ж сталося, чому чоловік пішов з дому та ще й до старшої жінки. І Тетяна поїхала, не вагаючись. Її ще й раніше хотілось звернутися до когось із знахарів, та не знала до кого. А тут і телефон дали, і адресу. Їхала сумною, чорною, а приїхала назад, немов ожила.

Він повернеться до мене, – на питання друзів і рідних відповіла Тетяна. – Повернеться через десять років, – так сказала ворожка. І я їй вірю. Марійка приворожила його саме на такий термін. Приворожила дуже сильно, а таких людей, які вміють те ворожіння зняти, дуже мало, і не всім знахарям піддається. Тож я буду чекати. І я дочекаюсь...

Лунали вигуки на зразок, де ти був, чого вернувся і так далі. Та Микола не чув, не хотів чути їх. Зайшов у будинок, відкрив двері своєї кімнати, побачив Таню і впав на коліна:

– Прости, я не знаю, що було зі мною. Не знаю, як я міг забути про вас...

Вони обоє отак і стояли на колінах, обнявшись і плачучи, поки сусіди не привели їх до тям. На radoшах, що дочекалася коханого чоловіка, Тетяна скоріше стала накривати на стіл, подружки допомогли в усьому. І вже разом з найближчими людьми Тетяна та Микола святкували своє «друге» весілля. Правда, їхній син ще довгенько таїв образ на тата, бо ж виріс без нього, та час гоїть рани...

Валентина
БОРЗОВЕЦЬ

НА ЖИТТЄВИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

БУДЬ МОЇМИ ОЧИМА!..

Славко був сліпим з народження. Про те, як виглядає світ, знав лише з розповідей мамі. Час спливав, і з маленького сором'язливого хлопчика виріс кремезний юнак, зовсім непристосований до життя. Темними ночами мама заливалася сльозами, як він буде жити далі. А в Славка тим часом з'явилося нове захоплення. Він вмикав в Інтернеті аудіо-уроки з кінорежисурі й опановував основи ресторанного бізнесу. Хлопець мріяв колись відкрити свій ресторан та запросити на вечерю найдорожчих людей – своїх батьків.

Якось він дізнався, що один із ресторанів проводить набір на курси молодого офіціанта і вирішив, що будь-що спробує себе в ролі учня. Знав, що сліпого на курси не візьмуть нізащо, тож вирішив приховати сліпоту. Довго тренувався, як привітатися з людьми, не видаючи своєї вади, як рухатися вулицями, аби не потрапити під колеса громадського транспорту, як зайти у вхідні двері. У місто Славко приїхав на кілька днів раніше. Мама водила його вулицями, а він рахував кількість кроків до світлофора, до повороту, до дверей.

І ось мама привела Славка до ресторану, він запевнив її, що все буде добре, і пішов – сам, у повній темряві. На співбесіді тримався достойно, ніхто й не запідозрив, що з ним щось не те. Одразу після співбесіди усіх, хто її склав, зібрали в залі і повели на кухню. Славко тримався голосу якоїсь дівчини. Вона дзвінко і голосно ділилася своїми емоціями з іншими. А юнакові було важливо відчувати напрямком, у якому рухалася дівчина. Через кілька хвилин дівчина замовкла. Славкові стало страшно, що він її втратив. Наважився і звернувся:

– Привіт, не знаючи, чи вона стоїть біля нього, чи хтось зовсім інший.

– Привіт, – відповіла незнайомка, і хлопцеві стало легше на душі. – Не відволікай, зараз нам щось покажуть.

Так проходили перші дні навчання. Щоранку учасники курсу збиралися в холі. Оля приходила раніше за всіх, тож доки приходив Славко, вона вже голосно спілкувалася з іншими хлопцями та дівчатами. Хлопцями страшенно хотілося дізнатися, яка вона, як виглядає. Тож того дня він наважився провести її додому після занять. Вона погодилася, а він зовсім забув, що від неї добиратися додому доведеться самому. Вони гуляли вулицями міста. Славко йшов за голосом дівчини, коли нарешті прозвучала фраза:

– Ну, все, нарешті прийшли. Ось мій будинок, там моя квартира. Бачиш?

– Так, – відповів хлопець, хоча перед очима був повний морок. Він відчув, як Оля нахилиється до нього, та замість того, щоб поцілувати її, він став гладити її по обличчю, торкався носа, вух, очей і відчував, яка вона прекрасна. Дівчина одразу не второпала, що відбувається, а потім вигукнула:

– Ти що, збоченець якийсь?! Посеред білого дня таке виробляти просто на вулиці! Забирайся! Очі б мої тебе не бачили!

Славко почув стукіт каблуків і зрозумів, що Оля пішла. Він стояв серед будинків у великому місті – сам, один. Нікого знайомого не було поруч. Лише темрява. Він ішов з витягнутою рукою, обдирав її об фасади будинків, питав перехожих, як дістатися до його району, прислухався до шуму транспорту, заходив у натовпи, які переходили вулиці на світлофорах. Надвечір таки дістався до свого помешкання. Із його незрячих очей котилися

сльози. Він картав себе за те, що так повівся з Олею. Вона була така йому потрібна!

Наступного ранку Оля не чебетала, як завжди, на весь хол ресторану. Славко зайшов і, щоб зрозуміти, де його товариші, мусив перший до них звернутися. Хлопці і дівчата сміялися з нього, бо «Привіт» він сказав, стоячи обличчям до стіни. З тих пір робота не йшла в руки Славкові. Він перевертав посуд, не міг натерти до блиску фужери, по кілька разів переробляв, однак усе було марно. Викладач, який був закріплений за їхньою групою, сказав, що Славко – кандидат на вибуття із курсів. Хлопець старався, як міг, та нічого не виходило – то через стілець перевертався і летить додолу зі стравами на таці, то лобом в меблі вдирився, то вступив у відро з харчовими відходами. Учасників курсу це тільки веселило, вони щиро реготали із його витівок та тільки перемовлялися між собою, як такий «безрукий» на курси міг податися.

Олі було небагато, що відбувається зі Славком. Вона підійшла до нього, коли він витирив посуд, і стала спостерігати. Він, не опускаючи очей, руками водив по столу, щоб взяти тарілку. Потім так само руками нащупував місце, куди б поставити вже суму. Вона дивилася йому просто в очі, а він не реагував. Це настільки роздратувало дівчину, що вона зопалу крикнула:

– Ти що, сліпий, чи що?! – Славко здригнувся від несподіванки, опустив руки і тихо відповів:

– Так. З дитинства.

– То що ти взагалі тут робиш? Сидів би собі вдома і не плувався б у людей під ногами!

– Не можу. Я мрію відкрити свій ресторан і запросити на вечерю батьків!

В Олі відняло мову. Вона дивилася на хлопця і вже не було в її очах ненависті та роздратування, а лише жаль і смуток. Вона мовчки постояла ще трохи і пішла. А після закінчення занять запропонувала провести його додому. Вони довго говорили. Славко розповідав про своє життя. Оля – про те, як виглядає ресторан, який гарний дизайн основного залу.

З тих пір життя Славка змінилось. Оля була завжди поруч. Вони разом рахували кроки із залу до залу. Йому вже не треба було йти за її голосом. Він вільно міг пройти через кухню. Оминувши усі перешкоди, забрати тарілки зі столу і занести до 3, 8 чи 9 столика. Відстань вимірював у кроках. Чарівно посміхався клієнтам, замовлення запам'ятовував, а на папірці для замовлення малював якісь значки.

Настав день останнього іспиту. Учасники курсу повинні були обслужити банкет із півсотні людей. Славкові доручили подати святковий торт. Він вивіз тацу з тортом у зал, повів її між столиками, перечекавши через дівчинку, яка бігла до батьків, і з гуркотом полетів просто у торт. Його, до пояса обліпленого кремом, забра-

ли у кухню. Адміністратор повідомив, що він не просто не склав іспит, а ще й відшкодує збитки за зіпсовану репутацію закладу. Славко зняв свого фартуха, розвернувся до дверей і з усього маху вдарився у стіну. Товариші уже не сміялися, як раніше. Вони не могли второпати, що коїться, а Славко піднявся і почав руками шукати вихід. Цього не витримала Оля. Вона вийшла із гурту та емоційно мовила:

– Ви що, так до цих пір і не зрозуміли, що він сліпий?! Він взагалі нічого не бачить! Тим не менше, його успішності може позаздрити кожен із нас! Ви знаєте, як це – рахувати, скільки кроків до першого столика, а скільки – до десятого? Може, знаєте, скільки кроків до вхідних дверей, чи скільки кроків ступити, щоб обминати відро із відходами у кухні? А він знає! Він хоче жити, як і всі! – по очах у дівчини котилися сльози. Вона хотіла сказати ще щось, але замовкла на півслові і вибігла слідом за Славком. У дверях розвернулася і сказала наостанок:

– Сертифіката про проходження курсів мені не треба! Якщо можете, вручіть його йому! – і пішла. Усі стояли, мов закам'янілі, в тому числі й головний гість того вечора – іменинник, який прийшов розібратися, що сталося. А Славко сидів на лавці у внутрішньому дворі ресторану. Він перебирав у пам'яті всі прекрасні миті з навчання. Пригадував Олю, клієнтів, викладачів... Він – невдаха, приречений на сліпоту і самотність. Треба повертатися додому...

У той момент Славко відчув, що хтось присів біля нього. Знайомий запах парфумів, знайомий дотик рук, знайомі обійми... Так, це була його Оля. Вона щось ніжно шепотіла йому на вухо, міцно обіймала його й обіцяла, що ніколи не залишить.

– Навіщо я тобі, невдаха? – питав раз за разом Славко, а вона на кожне його питання відповідала:

– Просто кохаю!

– Тоді будь моїми очима! – несподівано для самого себе випалив хлопець, а вона погодилася. Тільки вони удвох знали, що означала для них ця фраза. Невдовзі зіграли весілля. Товариші з курсу, яких запросили на свято, принесли конверт від адміністрації ресторану. Оля і Славко відкрили його. Там лежало два сертифікати про успішне проходження курсу офіціантів. Того вечора син підійшов до матері та пообіцяв, що відкриє разом з дружиною кафе, хай невеличке, але першими гостями у ньому будуть найдорожчі для нього люди – його дорогі батьки.

Марія ЛЯХ